POŠTARINA PLAĆENA U GOTOVU

KATOLIČKE MISIJE

OŽUJAK 1936

KALENDAR

LIGE MALIH MISIONARA (L. M. M.

ZA MJESEC: **OŽUJAK**

MISIJSKE NAKANE:

1. **Opća nakana:** Spas duša uroñeničkih tvorničkih radnika.
2. **Posebna nakana za Bošonti:** Da što bolje uspije akcija maslinovih grančica, kojom se pomaže Bošontiju.

MJESEČNI ZAŠTITNIK: Sv. Josip, 19. ožujka. On se je najnježnije brinuo za Isusa: radio je samo za Isusa. Pred njegovim je očima lebdjela uvijek samo jedna misao: Isus je meni povjeren, da spasi duše, da mu u tom pomognem! — Nasljeduj sv. Josipa u tom! Neka je sve za Isusa: i tvoj rad i tvoje učenje i tvoje igre, sve, upravo sve! To mu daruj, da se spase pogani u Bengaliji!

ŠTO ĆEMO UČINITI POSEBNO U TOM MJESECU?

1. Na dan sv. Josipa prikaži sv. Misu i sv. Pričest, da se tvornički radnici u misijskim zemljama očuvaju od propasti.
2. Na Blagovijest, 25. ožujka, prikaži sv. Misu i sv. Pričest, da u Bošontiju što ljepše procvatu Marijine Kongregacije.
3. Oh, samo da nemam ove teškoće . . .! Primi to iz ruke Božje i prikaži tu veliku teškoću za obraćenje Bengalije.
4. Sakupljaš li još marke i staniol za misije?

KATOLIČKE MISIJE

Glasilo naših misionara i misija uopće.

Izlaze mjesečno osim srpnja i kolovoza.

Godišnja pretplata 10 Din.

Urednik:
A. VIZJAK
Zagreb I/147
Palmotićeva ulica 33.

Naručuje se od:
Uprava
KATOLIČKIH MISIJA
Zagreb I/147
Palmotićeva ulica 31.

KATOLIČKE MISIJE

LIST ZA MISIJE UOPĆE I UJEDNO GLASILO DRUŠTVA ZA ŠIRENJE VJERE

God. 11 **ZAGREB, u ožujku 1936** **Broj 3**

ŠTO IZGOVARAŠ DNEVNO ?

Tri prve molbe, koje svaki dan izričemo, imamo provesti u djelo za Boga. A daljnje tri molbe se odnose na nas, koje će nam Bog udijeliti onda, kada prve tri vršimo.

I.	II.
1. Sveti se Ime tvoje!	1. Kruh naš svagdanji daj nam . . . !
2. Dođi Kraljevstvo tvoje!	2. Otpusti nam duge naše . . . !
3. Budi volja tvoja . . . !	3. Ne uvedi nas u napast . . . !

Sveti se Ime tvoje! — Bog je naš Stvoritelj i prema tome naš jedini i potpuni gospodar. Svi mu ljudi zato duguju priznanje, štovanje, zahvalnost. A kako će ga pogani štovati i hvaliti, kad ga ne poznadu? — I zato nije dosta da ostanemo samo kod riječi, nego imamo dužnost pomoći, da se onih 1000 milijuna pogana pouči o Bogu, da ga hvale i štuju, da se sveti Ime Božje.

Dođi Kraljevstvo tvoje! — Bog ima jedino pravo da zavlada srcima sviju ljudi i on to hoće. A niti može biti čovjek sretan izvan Boga, čija je vječnost. A kako će Bog zavladati u srcima pogana, koji Boga ne poznadu? — Zato nije dosta izgovarati te riječi ustima, nego ako nam je ozbiljno stalo, mi ćemo nastojati, da Bog zavlada u srcima i one miljarde pogana, da dođe Kraljevstvo Božje.

Budi volja tvoja! — Bog hoće, da se njegove zapovijedi vrše, to je njegova volja. A vrši zapovijedi onaj, koji Boga ljubi! A kako će ga ljubiti pogani, kad ga ne poznadu? Kako će upoznati Boga, ako im ne pomognemo? — I zato nije dosta izgovarati riječi

Očenaša samo ustima, nego treba svaki prema silama da oko toga i nastoji, da ona miljarda pogana upozna dragoga Boga, da ga ljube i vrše njegove zapovijedi, da bude volja Božja.

Moli Očenaš djelotvorno i Bog će ti djelotvorno uzvratiti!

INDUSTRIJALIZACIJA JAPANA.

Japanska industrija uživa svjetski glas. Nagli dolazak te nove, snažne industrije uzdrmao je ravnotežje cijele svjetske ekonomije. I samo kršćanski osjećaj društvene pravednosti moći će stvoriti sporazum između starih velevlasti i Japana.

Međutim su se isti ti problemi javljali na Zapadu u vrijeme, kad se industrija počela javljati u Evropi. Katolici su nažalost malo kasno shvatili važnost tih događaja, koji su bili povodom, da su se mnogi radnici otuđili Crkvi. To žalosno iskustvo potaklo je sada katolike, da su se to življe zainteresirali za industrijske probleme u misijskim zemljama. I pripomognu li katolici zajedničkim radom rješenju toga pitanja, privest će katoličkoj Crkvi cijele mase poganskih radnika.

Japanska industrija prodrla je i u najindustrijalnije evropske gradove. »Made in Japan« (= Načinjeno u Japanu) traži se već svagdje i mnogo cijeni. Tako je japanska industrija zaprijetila strahovitom brzinom cijeloj Evropi. Japanske se dvokolice prodavaju po 50 franaka, japanske igračke otimlju mjesto nürenberškim. U Švicarskoj se japanski satovi prodavaju na kile! Izlozi su puni japanskih cipela, trgovi obiluju japanskim voćem, žigicama, konzervama. A sve se to prodaje uz vanredno nisku cijenu, premda je carina velika. Osobita je navala pamučne industrije. Radi toga trune u Sjedinjenim Državama 13 milijuna pamučnih bala u skladištima. U Roubaux-u su poslodavci uništili 40.000 tkalačkih stanova, da smanje proizvodnju. U Manchestru su radnici ostali bez posla, jer su trgovine prepune japanske pamučne robe.

Za prvenstvo pamučne robe borila se Engleska i Sjev. Amerika kroz puna tri stoljeća, ali je Japan sada sve prestigao. Njegove prve predionice god. 1862. imale su samo 5000 cijevki. Danas ima Japan 8,000.000 cijevki. Japanske se nasade pamuka prostiru u Meksiku, Braziliji, Peru-u, Kini i Abesiniji. Da uštedi ručne sile radnika, dizao je Japan tvornice na licu mjesta. U Kini ima Japan 1,700.000 cijevki, a to znači polovicu svih predionica u toj zemlji.

Japan izvozi svoj pamuk uz 30% pače i 50% sniženu cijenu. Samo u engleskim kolonijama prodavao je Japan od 1927. do 1931. godišnje 87 milijuna pamučnih stabljika, a 1932. prodao ih je već 205 milijuna.

U tristogodišnjoj borbi s Holandezima i Portugizima o prvenstvu svilne trgovine iznio je Japan potpunu pobjedu.

Japan ima svoju veliku industriju, ima svoju trgovačku mornaricu, ima svoju vojsku. On ima i svoje kapitaliste i svoj proletarijat. Japan je naumio da se širi, da može živjeti. Hoće li to širenje biti mirno ili silovito? Ovo ovisi jednim dijelom i o nama. Japan je dakako spreman na oboje. Kopnena vojska broji za vrijeme mira 230.000 vojnika. Vojnička avijatika raspolaže sa 1600 aeroplana. Ratna mornarica posjeduje 293 parobroda i 64 podmornice.

Industrija je na vrhuncu. Kao na Zapadu tako su i ovdje sva poduzeća u rukama nekolicine kapitalista. U njihovim su rukama rudnici, tvornice, strojevi, brodogradilišta, jednom riječju: od banke do plovećih tvornica za konzerviranje riba.

I trgovina je na vrhuncu. Japanske lađe plove po svim morima cijeloga svijeta, a japanska je mornarica prva iza engleske i američke. Japanska poduzeća imadu svoje kuće po cijelome svijetu, agenti su njihovi razasuti po svim trgovačkim gradovima. Japan ima 530 brodogradilišta i 75 mjesta za popravljanje brodova.

Zašto se to širenje Japana smatra izvanrednim? Jer bijela rasa misli, da ona mora držati trgovački i industrijski monopol. To doduše nije još nitko otvoreno izjavio, ali nam to mišljenje nameću same prilike. Međutim su urođenički proizvodi pokazali, da su i drugi narodi sposobni za trgovinu i industriju i stoga smatraju Japan takmacem, stoga Japan začuđuje, stoga Evropu razdražuje! Ali što će biti nakon 50 godina, ako Kina i Indija poduzmu iste korake kao Japan u borbi za svoj opstanak!?

Ne zaboravimo, da je Japan požurio sa svojom industrijom stoga, da prehrani svoju silnu napučenost. Prije 60 godina bilo je u Japanu 30 milijuna žitelja, prije 30 godina bilo ih je već 50 milijuna, a sada ih ima 68 milijuna. Dakle u tri pokoljenja žiteljstvo se više nego podvostručilo! Istina, Japanac je zadovoljan s malim. 30 milijuna seljaka i 700.000 ribara živi od riže, sočiva i ribe. Ali za život je potreban i stan i odijelo. Svak sat naraste u Japanu broj živih za 115 ljudi, a može se obrađivati samo 17% zemlje! Što da rade? Iseljuju se u Sjev. i Južnu Ameriku, Australiju, na Filipine, na Havajsko Otočje.

Hoćemo li zatvoriti granice japanskim iseljenicima? Zemlja ima samo 2 miljarde ljudi, a može hraniti 8 miljardi. Bio bi skrajni egoizam, kad bismo Japance ostavili zatvorene u njihovim prilikama. Hoćemo li zatvoriti carinarnice japanskim proizvodima? Pomislimo, da većina japanskog seljaštva radi u tvornicama, da od toga živi i to bijedno živi. Rade u malim pleternim kolibicama. Rade u vrlo nepovoljnim zdravstvenim prilikama, pače znamo, da se i djeca zaposluju teškim radom. Radi se u tvornicama 11 sati dnevno i to 28 dana u mjesecu. Rade za plaću, kojom si jedva mogu nabaviti riže, povrća i ribe!

Japan se industrijalizira prisiljen, iseljuje se prisiljen, traži nove zemlje prisiljen, ako ne će da od gladi pogine. — Prisiljen je i seljak, jer nema zemlje za obrađivanje, da radi u tvornicama.

— Prisiljen je raditi uz najnižu cijenu, ako želi da svoj proizvod proda. Ovako strada japanski radnik i tjelesno i duševno, jer nema potrebnog odmora ni prehrane, a što je najžalosnije onemogućen je u takovim prilikama ćudoredni uzgoj.

Na sličan način stradavaju radnici i u drugim misijskim zemljama. A zašto to? Jer se svijet guši u egoizmu. I ne će biti spasa, dok egoizam ne ustupi mjesto socijalnoj pravednosti i ljubavi, kako to razlaže papina enciklika »Quadragesimo Anno«. Nije od nas naivno, ako se ufamo, da će svijet izgubivši svaku nadu u rješenje tog pitanja prihvatiti katoličko rješenje: ne novac i dobitak nego opće dobro; ne individualizam nego solidarnost svih obitelji ljudskog roda.

Zato ćemo se ovaj mjesec moliti na misijsku nakanu, da duše urođenika, koji rade po tvornicama, ne propadnu.

● **MISIJSKA NAKANA ZA MJESEC TRAVANJ:**
Djela milosrđa u misijama.

MISIJSKI BISKUP MEĐU KINESKIM RAZBOJNICIMA.

Evo odlomka iz putopisa preuzv. g. Buddenbrocka, apostolskog vikara u Lanchow-Kansu:

»Na misijskom sam putovanju kroz Kantu-brda. U autu nas nema mnogo — samo 6 osoba — a niti prtljage nemamo odviše: pokrivače za spavanje, različite malenkosti, najpotrebnije za svetu Misu — a inače je na ovakovom putovanju kineska skromnost najbolja pratilica. — Lijepa vožnja kroz brda, što se bude iza sna. Brdom i dolom pružila se zelena, cvjetna polja, a u toj se bujnoj zeleni sakriva onaj otrov, koji je skrivio moralnu i psihičku propast naroda od 500 milijuna duša.

Premda je najoštrije zabranjeno, uzgaja se još uvijek na skrovitim mjestima opium. — Prolazimo kroz bezbrojna sela. Sve je već živahno. Iz otvorenih nam kuća dolazi u susret dim i para. — Za putnike su već spremni kolači od ulja, jaja i vruća voda. — Evo pred nama i jedne putujuće trgovine — čovjeka, koji na leđima nosi sandučić s robom. S obje strane visi na elastičnom štapu košara sa dragocjenostima, koje on pokazuje znatiželjnicima i kupcima. Ima tu voća, cigareta, sapuna, igračaka, oraha itd. O podne smo bili gosti kineskoga svećenika Abrahama Tschena u Dinsi, koji nas je vrlo spremno primio. — Poslije maloga odmora nastavismo put, no slika kraja postala je bezutješna — oskudna vegetacijom, mnogo prašine i pijeska. Ovdje je priroda vrlo ovisna o kiši, a te padne vrlo malo ili pak u doba, kad je već prekasno.

Konačno smo s nekim olakšanjem ugledali Huadja Ling, cilj današnjega putovanja. Oko nas se naskoro sakupilo čitavo selo — jer — jedan auto je još uvijek vrijedno pogledati. Ovdje je i

vojna stanica. Zapovjedniku je smjesta najavljen naš dolazak. Sam je šef došao i pozvao nas k sebi. Katolik je, pa mi je ponudio svoju vlastitu sobu za noćenje, a ujutro ćemo je pretvoriti u kapelicu. — Slijedeći je dan bila nedjelja. Već rano u jutro služio sam sv. Misu, kojoj je pribivao i časnik. — I opet smo nastavili put kroz brda i doline. Auto se upravo teško probijao kroz jedan klanac, kad li protrnusmo. — . . . jedan hitac . . . I već su prevejani lopovi stajali na stepenicama auta sa puškama u ruci. Opkolili su auto sa svih strana tako, da je morao stati. Tada izbace oni nas i svu prtljagu napolje i počnu pretraživati. Što su mogli upotrijebiti, objesili su odmah na sebe, među ostalim i po-

Kitaj: Seljak ore rižna polja.

krivač, sat i naočale br. Luziana. Kinesku sestru Ceciliju ostavili su u miru, a jedan je od triju kineskih pratioca morao platiti 10 dolara. Kod mene na sreću nijesu našli novaca, ali su nam zato oteli sve putne potrebštine i malenkosti. Poslije toga uzbuđenog posjeta prisilili su brata Luziana, da ih odveze autom u Huadja Ling. Za čas su bili u autu, a oko dvadeset ih se popelo na krov, koji je naskoro popustio. Tako smo mi još sa ono malo imovine ostali na putu u tjeskobnoj neizvjesnosti. — Hoće li se auto vratiti? Kada? — Sakrili smo stvari i čekali. — Za jedan sat vratio se brat Luzian sa praznim kolima. Razbojnici, izbjegli vojnici, sašli su i ostavili brata, da se slobodno vrati. — O podne sam prijavio slučaj načelniku u D. Približavali smo se Pingliangu. Auto se uspinjao uz brdo. Tada — i opet hitac! — Na auto se obore tri naoružana razbojnika i zatule: »Stoj! Novac!« — I opet pretraživanje. Ovoga je puta otišlo i 40 dolara, koje sam spasio od prve bande. Brat Luzian, moj odvažni šofer, izgubio je već kod prve pretrage čitavu svoju imovinu. Kada su pretraživali ručnu

torbicu s. Siü, stavila je ona ruku na novac i tako svojom prisutnošću duha spasila naših posljednih 15 dolara. — Kod jednoga su učenika našli još 2 dolara, a drugom su skinuli gornje odijelo. — Ovi su razbojnici bili mnogo drzovitiji od prvih. Nestali su istom, pošto su još nemilosrdno istukli svoje goloruke žrtve. — Teško je opisati raspoloženje i osjećaje tih časova! Istom kad smo stigli u španjolsku kapucinsku misiju u Pingliangu, popustila je napetost, u kojoj smo bili iza tih uzbuđenih doživljaja. Hvalili smo Boga, da smo tako sretno prošli.

To je prvi put u trideset godina moga misijskog života, da sam tako potpuno opljačkan. U ponedjeljak će auto biti popravljen, a tada još jedan dan do ravnoga puta do prve željezničke stanice u Sianfu. (F)

JEDNO LOVIO, DRUGO UHVATIO.

Čovjek uči, dok je živ: misionar također. I kad čovjek dođe u tuđe krajeve, mora uvijek platiti bilo kakav danak. Zato imadu misionari najviše tih proživljenih događovština, koje nijesu baš uvijek za njih ugodne, iako se ugodno čitaju.

Bilo je to prije 190 godina. Misije u Južnoj Americi, Paraguaju procvale su krasno. Trebalo je sve više misionara, toliko je bilo obraćenja. I godine 1745. krene 60 Isusovaca, misionara, da tim Indijancima naviještaju sv. evanđelje. Iza više mjeseci putovanja stigoše u Buenos Aires, u Argentinu. Nakon kratkog odmora krene 50 misionara dalje u Cordobu, kojih 600 km daleko prema sjeverozapadu. Putovali su u velikoj karavani na taljigama, što su ih vukli spori volovi preko brda i dolina, kroz močvare i prašume. Kad je karavana plandovala, razgledavali bi misionari taj kraj, tražili i proučavali nepoznate životinje i biljke. Jedan misionar od te pedesetorice o. Dobrizhofer upamtio je najbolje jednu životinju, koja živi samo u Americi, a diči se nelijepim imenom »smrdljivac«. Neka nam misionar sam dalje priča:

»Kad me je jednog dana strašno treskanje u kolima posve izlupalo, pošao sam pješke sa dva misionara Španjolca, da izravnamo svoje umorne udove. Opazismo najednoć lijepu, malu životinju, sličnu našoj lisici. »Gledajte«, viknuh svojim drugovima, »divnu životinju!« Poletjesmo kao za okladu za tom »lijom«, da bi je uhvatili. Na svoju nesreću bio sam brži od svojih drugova. Kad je lukava zvijerka opazila, da ću je sad na uhvatiti, stade kao da želi da je ulovim. To mi je bilo odmah sumnjivo. Zato je gurnem svojim štapom. I što bih okom trenuo, ištrca »lija« svoj smrdljiv sadržaj iz jedne žlijezde, poprska me po licu i odijelu i onda pobjedonosno odmagli kao da ju je vjetar odnio.

Meni je bilo kao da me je grom ošinuo. Paklenski smrad širio mi se po tijelu, prodro kroz odijelo, dapače i u sam štap. Nijesam mogao više ni sama sebe podnašati. Začas se raširio taj »miomiris« po cijeloj ravnici, i moji pratioci su odmah dobro naslućivali, što mi se dogodilo. Osjetili su taj miris i ostali, i sve se požurilo što pješke, što na konju k meni. Gledali me, previjali se od smijeha. I tkogod se k meni na dohvat približio, uzmaknuo bi brže bolje natrag od tolikog smrada. — Na putu mi se odsada svi uklanjali kao da me je papa izopćio iz crkve. U šatoru, gdje smo imali ručati, nijesam se smio ni pokazati. Povučem se stoga u jednim posebnim kolima na kraj karavane. Bilo mi je žao samo kočijaša Španjolca, što mora taj miomiris sa mnom dijeliti. No videći ga za toliki smrad nehajna, upitam ga, da li on kakav miris osjeća. Na moju veliku utjehu mi izjavi, da je on prije više godina izgubio osjećaj za svaki miris, pa da mi zato ne može ništa reći. Meni je na te riječi odlanulo kao da mi je kamen pao sa srca. Jer da je on samo nešto od tog mirisa osjećao, sigurno bi me i on sa svojih taljiga potjerao.

Kod kola svučem sve svoje odijelo, počnem prati lice i perem ga jedamput, dvaput, triput. Trljao sam, ribao, brisao. Ali sve uzalud! Baš kao da bih želio crnca oprati. Najviše bih bio volio, da sam mogao svoju kožu svući. Pa možda ne bi ni to koristilo, toliko me taj strašni smrad svega prožeo. A lijevi moj obraz, koji je primio glavni dio te uljaste, smradne tekućine, gorio mi je kao vatra. Isprao sam dobro odijelo i objesio na krov kola. Tu je visilo više od mjesec dana izloženo kiši i vjetru, prašini i suncu. Ali ono je smrdilo pa smrdilo kao da je u njega ušao sam nečastivi. Tih haljina nijesam mogao nikada više nositi.

Uvjeren sam, da takovog smrada ne bi sastavili ni svi kemičari svijeta. I tko je imao sreću kao ja osjetiti smrdljivca, tome će svi ostali smradovi svijeta biti miomirisi ruža i karanfila. Evropa može uistinu biti sretna i vesela, da je od Amerike dijeli more već samo stoga, da se ne treba upoznati sa smrdljivcem!«

PISMO POŠTARIMA ZAGREB I.

. . . Poslao sam Vam jedno pismo s fotografijom kapelice još 27. srpnja 1935., pa me vrlo boli, da se to pismo izgubilo. Nadam se, da nas ne će zbog te neprilike napustiti dobre duše, koje su dosad tolikim oduševljenjem radile za našu dragu misiju . . .

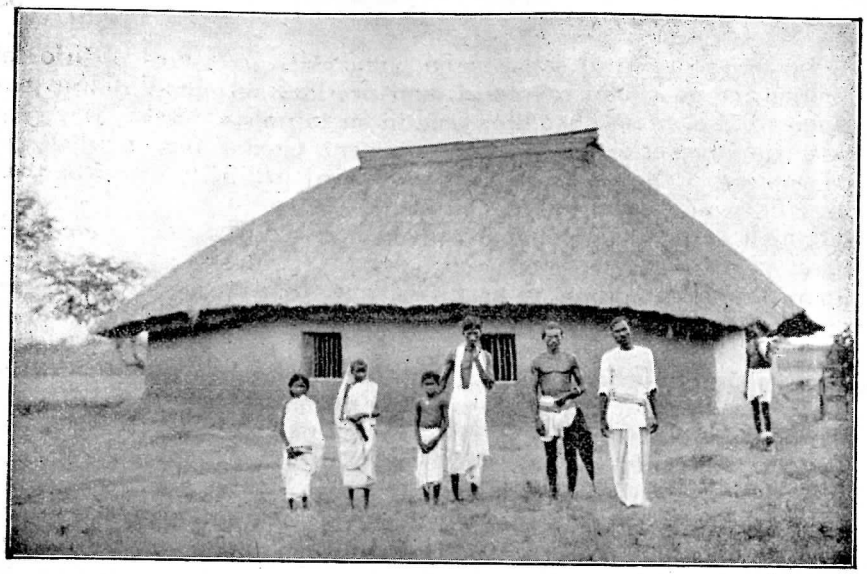

Kapelica u Kumrokaliju, što je sagradiše poštari pošte Zagreb I.

Ako nas Vi u domovini zapustite, onda smo osuđeni na smrt, nalik ptici bez jednoga krila . . .

Prije sam mislio namijeniti Vam kapelicu u Sobnomoskaru, no jer smo u isto vrijeme sagradili kapelicu u Kumrokhaliju, koja je daleko ljepša i prostranija, to sam ovu kapelicu odredio, da bude Vaša, i u njoj će se naši kršćani na osobiti način moliti za Vas i za sve one dobročinitelje, koji su svoj obol pridonijeli za gradnju ove kapelice. Posvećena će biti prema Vašoj želji Presvetom Srcu. Dok nije bilo kapelice, imao sam sv. Misu u maloj, niskoj kolibi jednog našeg obraćenika. Otac Anto se toga sigurno dobro sjeća, jer nam je bilo tako tijesno, da je jedva stalo unutra kakovih 8 do 10 osoba. Sad pak — hvala Vašoj pomoći — imamo lijepu prostranu kapelicu, tako da je milina ostati u njoj i moliti se.

. . . vrlo Vam zahvalni u Isusu

P. Mesarić D. I.

INDIJCI U BOŠONTIJU PRIČAJU.

Na gozbi.

U davnini opstojao je grad imenom Atpat. Za vrijeme velike ljetne žege pozove neki bogataš na gozbu sve ljude svoje kaste iz cijeloga grada. Samo nije pozvao svoje sestre. Nje se je stidio, jer je bila vrlo siromašna.

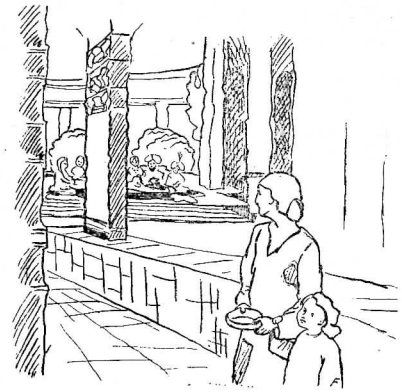

Sestra je mislila, da se njena pozivnica izgubila ili kuda zametnula. Zato uze svoju djecu i uputi se iz daleka po najvećoj žegi u kuću svoga brata. Dođoše iscrpljeni od vrućine i vrlo umorni. Brat ih dade odmah otpremiti u jedan zakutak, da ih nitko od gostiju ne vidi. Ona je to dobro shvatila, a znali su i svi drugi gosti, da je to brat učinio zato, jer se sramio njezina siromaštva. Bila je vrlo gladna, ali ju je od žalosti tako stislo u grlu, da je jedva mogla progutati koji zalogaj.

Malo vremena iza te gozbe posluži njezinom mužu sreća, i on postade vrlo bogat. I opet je njezin brat priredio veliku gozbu. No sada ne samo da je pozvao svoju sestru, već je poslao i kočiju po nju. U kući ju je posadio na odlično mjesto i udvarao joj na svemoguće načine.

No sestra nije htjela ništa jesti, nego poče polako skidati svoje zlatne naušnice, pa dijamantne ogrlice i biserjem obložene narukvice. Brat ju je promatrao najvećim začuđenjem. A kad je ona počela uzimati s tanjura zrnca kuhane riže i stavljati u naušnice, mirodije trpati u ogrlicu i jedan kolač u narukvicu, pomisli brat, da mu je sestra poludila, te sav zaprepašćen poviče: »Ali, sestro, što to radiš? Počni jesti!«

Na to ona odgovori: »Ja sam jela na gozbi, koju si nedavno priredio u Atpatu. Danas nijesam bila pozvana ja nego moj zlatni nakit. Zato neka jede moj nakit i neka se raduje tvojoj gozbi!«

Brat se zasrami i zamoli je za oproštenje. Ona mu rado oprosti, a on prestade od tog vremena štovati bogatstvo i postade ljubezan sa siromasima baš kao i s bogatašima.

U OKOVIMA VJEŠTICE.

Misionar među Santalima.

Kažu, da su se Santali doselili u Bengaliju sa sjeveroistoka. Santali su mala, ali čvrsta tjelesna ustroja. Muški su prilično bijedno, žene i djevojke naprotiv dobro obučene. Ovo pleme provodi neki nomadski život. Ako im stara

koliba ne odgovara, sele se dalje i grade novu. Kolibe su im vrlo malene i kukavne. Gdjegod se nasele, sagrade i mali hram, gdje se ujedno skupljaju na razne dogovore. Između Santala i hinda nema nikakvih veza. Santali ne uzimaju od hinda nikakovih jela, pa ni onda, ako ih pripravljaju sami brahmini. Kao narodno glazbalo služe im frule od bambusove trstike. Frula ima u promjeru 3 cm, a duga je oko 60 cm. Santali igraju, pjevaju i sviraju vrlo rado. Prave iz riže neku vrst pive i uživaju umjereno. Upriličuju velike lovove na srne, zečeve i divlje svinje. Tigrove i medvjede izbjegavaju.

Mrtvace spaljuju. Rodaci nose lješinu na nosiljci od bambusa na mjesto spaljivanja. Moraju li proći koje raskršće puteva, prosiplju pečena zrnca riže i lana, da tako očaraju zle duhove, koji bi mogli sprečavati obred spaljivanja. Oni štuju jedno dobro i jedno zlo biće. Zavlada li u selu bolest, ili stigne li obitelj kakva nesreća, nastoje da sa svojim darovima udobrovolje seoske bogove. Santali, koji žive istočno od Bengalije, štuju tigra, a ostali Santali štuju tu životinju samo onda, ako je razderala koje čeljade u obitelji. Odvuče li n. pr. tigar koga iz obitelji, glavar obitelji smatra potrebnim da zadovolji tigra. Prisega na tigrovo krzno je najsvetija zakletva. Kao glavno božanstvo štuju sunce. Svake tri godine prinosi mu otac obitelji za žrtvu kozu, da izmoli svojoj djeci blagoslov i da je sačuva od bolesti i grijeha. Vrlo se boje vračara i demona.

Radim već nekoliko godina među Santalima. Postigao sam lijep uspjeh. Mnogo smo trpjeli od navala divljih zvijeri, osobito tigrova, koji su noću navaljivali na sela. Moje je misijsko polje rada bilo vrlo veliko, i ja sam često bio i po cijeli mjesec dana izvan misijske postaje. Kamogod sam došao, stanovao sam u malim santalskim kolibicama. Pratio me jedan dječak-kršćanin. On je nosio moj ležaj i kuhinjske potrebštine: bio je moj nosač, vratar, kuhar, tumač, ukratko: moja desna ruka.

Kad smo jednoga dana došli s puta vrlo umorni, pošli smo odmah na željkovani počinak. Obojica smo spavali u istom prostoru. Preporučio sam sebe i svog malog prijatelja zaštiti Majke Božje. I moj prijatelj obavi pobožno svoju večernju molitvu, prekriži se i zaroni u duboki san. K meni nije htio san tako brzo doći. Zavijanje tigra, koji je u noćnoj tami tražio među ljudima i životinjama svoju žrtvu, uzrujalo je moje živce. Moj je mali prijatelj spavao mirno i slatko. Ta imao je nevino dječje srce. Ali iza nekoga vremena uznemiri se, stade se na ležaju bacati amo — tamo i mahaše rukama, kao da se želi osloboditi od neke goleme pogibelji. Zacijelo sanja nešto strašno! pomislim. Međutim dođe san i na moje umorne oči. Kad se ujutro probudismo, bio je moj dječak sav zaprepašćen: »Oče, oče, zar ti nisi ništa vidio?« projeca moj prijatelj. — »A što bih imao vidjeti, moje dijete?« odgovorih. »Zar je nisi vidio, oče, zar je zbilja nisi vidio? Tu ružnu, golu vještičicu, što je cijelu noć obilazila oko mog ležaja? — Još je u duhu gledam, kako tamo stoji,« pokaže on na jedno mjesto svog ležaja, »i kako ona mumlja nada mnom izreku čaranja. — »Kako ste sretni vi, bijelci, jer poznajete pravoga Boga, koji vas čuva od svih strašnih vračara!« govorio je i počeo mi pričati, u kolikom je strahu proveo ovu noć, noć koja nije imala svršetka. Vještica mu je prijetila, da će ga začarati. Onda mu je legla na grudi, da mu otme dah. Pred očima mu je držala nekoga ružnoga kumira i neprestano mu prijetila kaznom i osvetom bogova, jer on služi omraženom kršćanskom Bogu. U usta mu je utisnula komad usijana željeza i prijetila mu, da će mu spaliti jezik, ako se ne odreče kršćanskoga Boga.

Izmolio sam sa svojim prijateljem jutarnju molitvu i tješio ga, da naš dobri nebeski Otac ne će dopustiti, da mu se štogod zlo dogodi. On mi pade oko vrata, zagrli me nježno i progovori: »Oče, ja ću ostati vjeran Bogu bijelaca, ta on je svemogući!« — Prijepodne je brzo prošlo. Poslije podne pada on najednom u prijašnju tjeskobu. Zamoli me, da smije otići kući. Razjasnim mu, da se ne treba ničeg bojati, jer smo mi obojica pod zaštitom Božjom, i on da je po svetom krstu postao dijete dobroga Boga. Ostadosmo još neko vrijeme u selu. Poučavali smo ljude o spasonosnim istinama, pripovijedali smo im o dobrome Bogu i njegovoj očinskoj ljubavi prema svim ljudima. Velikim zanimanjem slušali su nas ljudi sve do kasno uveče. Tada sam im u njihovom jeziku predmolio kratku večernju molitvu i oni podoše na počinak.

U noći poviče opet jadan dječak prestrašeno: »Oče! oče, ovdje stoji opet ona zla žena! — Zar je ne vidiš? Gledaj, kako me je začarala. Oh, ja moram umrijeti! Ja moram umrijeti!« — Jecao je i teško disao. Hrabrio sam ga i govorio, da smo se obojica preporučili dobrome Bogu. On ne će dopustiti, da mu vještica naškodi. »Jest«, odgovori on, »tebi ona ne može ništa, jer si ti na osobit način posvećen Bogu, ali meni može. Ja te moram ostaviti, makar te tako silno volim. Inače moram umrijeti.« — Iza toga ga svlada san. Ujutro sam ga uzalud odvraćao od njegove odluke. Djetinjom nježnosti molio me, da ga pustim kući, jer mora umrijeti. Odgovarao sam ga ponovno, nekoliko puta. Međutim mi je pobjegao. Put do njegove kuće trajao je dan hoda.

Poslije tri dana dobijem vijest, da je moj siromašni dječak zaista umro. Obuze me velika žalost. Ta on mi je bio vjeran pratioc na misijskim putovanjima. Strah pred zlim vješticama stajao ga je života: umro je od straha. Jadan narod, kako mu se duboko ucijepilo to praznovjerje u vještice — a kako je teško misionaru, koliko ga muke često stoji, dok tim ljudima otvori oči, da progledaju, da se okane praznovjerja u vještice.

ZABULON.

Rječica Veriveri, kojoj je kolijevka na Kibu, najvišem vrhuncu Kilimandžara, šumi kroz usku i pećinastu dolinu. Strme stijene obala, koje su obrasle gustom šumom, suhe su i hladne. O stijene se odbija zavijanje čaglja, koji se već dvaput oglasio.

Rano je jutro. Dan polako sviće. Životinje se u grmlju i šumi pomalo bude. Tu i tamo čuje se još plašljivi cvrkut ptičica.

Opet dva puta zavijanje čaglja. Odgovara mu dvostruki opori glas gladnoga čaglja, ali daleko, daleko.

Iz prašume stupa vitki crnac, visoka uzrasta. Gornji mu je dio tijela bez odijela, vrat i ruke urešene su bogato lancima i kolutima. Obučen je u duge i široke hlače.

To je crnac Zabulon, poglavičin sin. Izvlači iz grmlja sakriveni čamac, skoči u njega i otiskuje se veslom od obale. Vesla niz vodu. Odanle se je javio gladni čagalj. Kraj sebe ima prilično dobru pušku.

Tamo, gdje Veriveri čini veliki zavoj, čuči na zemlji mlada žena i gleda čeznutljivo uz vodu. Crnica je neobično lijepa. Ima šarenu suknju, široku kockastu bluzu iz pamučnog platna, u ušima joj i oko vrata blista bogati nakit. Iznad zglobova je rese čvrsti, zlatni kolut. — Eno već vidi čamac, koji polako plovi niz vodu. Ona ustaje i oponaša opet jakim glasom tigra, trči prema čamcu i maše rukom. Zabulon upravlja čamac k obali, i brzim zamahom privede čamac na obalu. Hitro skoči i uzme crnicu za obje ruke. Iz očiju im sja potpuna sreća.

»No što kaže tvoj otac?« pita užurbano poglavičin sin. »Je li ti napokon dopustio da postaneš kršćanka?«

»Jest, kad sam mu razjasnila, da ću smjeti ostati i nadalje tvoja žena i da će nas kršćanski misionar blagosloviti i vjenčati, bio je time sporazuman,« odvraća Sebetisa. Ona je najdraža žena prijestolonasljednikova. Oboje odavna žele da postanu kršćani; ali stvar nije tako laka, kako možda izgleda.

Tu je prije svega poglavica, Zabulonov otac. Istina, on je prijatelj kršćanstva i sklon misijskoj postaji u Bošohi. On cijeni neumornog misionara od sveg srca. Ta poglavica dobro zna, kolikom se ljubavi sijedi misionar zauzima za kršćane i pogane. Poglavica vidi, da su misionarevim nastojanjem zatrte u selu mnoge bolesti. On vidi, da misionarevim utjecajem vlada u selu

mir, sloga i štovanje, da se umanjio broj razbojnika i drugih neurednosti. Stoga je kršćanstvo rado štitio i unapređivao. Ali da sam postane kršćaninom, na to se stari poganin nije mogao odlučiti. Poganski su mu se nazori bili odviše duboko u duši ukorijenili. Najviše se bojao toga, da se kao kršćanin ne bi smio poslije svoje smrti osvetiti neprijateljima. A njemu je misao na osvetu bila upravo nenadmašiva. Ipak je dopustio, da se Zabulon, njegov sin i nasljednik, obrati na kršćanstvo. Dopustio je to dakako iza mnogih sinovih molbi. Sanguo, poglavica, bio je nasilan, brz i tvrd u svojem suđenju. Bojalo ga se cijelo pleme. Zabulon, njegov sin, bio je naprotiv blag i dobrostiv. Zacijelo je ta razlika u značajevima bila uzrokom, da Zabulon nije stanovao u selu svoga oca, u »rezidenciji«, već se nastanio u mjestu Đaso, koje je bilo dva sata udaljeno od misijske postaje Bošoki. Zabulon je u to vrijeme dolazio vrlo često na postaju. Upoznao je i zavolio dobroga oca misionara. Često je dolazio na obuku i katekizam. Naskoro je svom dušom čeznuo, da se i sam dade pokrstiti. Privolu je imao. Ali dođe druga zapreka: njegove ženidbene prilike. Po običaju svoga plemena imao je i on dvije žene. Naravno da se je morao odreći jedne od svojih žena, želi li se krstiti. To ne bi bilo teško, da nije otac one žene, koju je Zabulon htio otpustiti, bio vrač i seoski liječnik. Zvao se Sebeka, a kći mu se zvala Malcizana. Vračar je bio na glasu sa svoje zlobe. A bio je i zakleti neprijatelj kršćanstva, koje mu je ograničavalo moć. Trebalo je dakle misliti na to, da je vrač Sebeka bio otac Zabulonove žene. Za kraće ili dulje vrijeme morao je Zabulon preuzeti upravu. A meki i dobri Zabulon bi bio od vrača izigran, jer je zlobni vrač već sada silno utjecao na cijeli narod. Sigurno bi mu oduzeo svu upravu. Tako su stajale stvari, kad su se jednog jutra sastali tajno na obali Zabulon i njegova žena Sebetisa. On je ispratí sve do sela njezinih roditelja. Zatim se žurno vrati kući. Te noći izmolila je Sebetisa u svoga oca dopuštenje, da se dade krstiti. Sebetisin je otac veliki posjednik mnogobrojnih stada. Pristao je na molbu svoje kćeri, jer se ponosio, da je ona žena poglavičina nasljednika. U zoru požuri Sebetisa na rijeku, da se na dogovorenom mjestu sastane sa svojim mužem. Poznat će se po zavijanju čaglja. Na toj smo ih obali eto upoznali.

Dogovaraju se, da idu ravno na misijsku postaju u Bošoki. Tamo će zamoliti dobroga misionara, da ih što prije krsti. I odlaze. — Oko sedam sati evo ih već na postaji. Misionar izlazi upravo iz crkve, gdje je svršio sv. Misu. Misionar prima oboje vrlo prijazno, uvodi ih u svoju kolibu i nudi ih da s njim zajutarkuju. Čedno i plaho uzmu urođenici nekoliko zalogaja, ali Zabulon ne može više da šuti. Jedući počinje: »Vi kršćani slavite za ne-

koliko tjedana svetkovinu, koju zovete Cvjetnicom. — »Jest, dragi Zabulone! Želiš li promatrati tu svečanost?« — »Da, oče, ali ne samo to. Ja i moja žena evo želimo, da nas ti toga dana krstiš.« — Zamišljeno počivaju dobrohotne i mudre oči misionareve na Zabulonovu licu, a onda prelaze i na mladu ženu, koja sjedi oborenih očiju. »Hm«, odgovori napokon misionar. »Ta me odluka vrlo veseli. Ona je hvale vrijedna. Što se mene tiče, želim, da što prije dođete u krilo Majke crkve. A Cvjetnica bi bila za tu stvar vrlo zgodna, jer nam je preuzvišeni nadbiskup obećao, da će nas tog dana posjetiti. Ali stvar ne će ići tako jednostavno.« — »Znam, oče. Ti misliš na moju drugu ženu Malcizijanu.« — »I na tvoga oca poglavicu.« — »On je sporazuman«, dodaje Zabulon veselo.

»To bi eto bilo već mnogo. Ja ću danas k njemu, da se porazgovorim s njim o toj stvari. Odsad ćeš ti dolaziti sa svojom ženom svaki dan k meni na pouku. Na Cvjetnicu će vas onda krstiti preuzvišni nadbiskup zajedno s nekim drugim, koji će primiti istu milost kao vi.«

Oboje su presretni. Obećavaju da će marljivo učiti. Zabulon, koji je već mnogo čuo o dragom Spasitelju, svaki će dan osim toga pripovijedati svojoj ženi, što već zna. Zahvalna srca opraštaju se crnci s misionarom i vraćaju se kući.

Malcizijana nije bila potpuno neobavještena o pothvatu svoga muža i Sebetise. Ona je jednoga dana prisluškivala, kad se njih dvoje dogovaralo o svojim osnovama. Onoga jutra, kad je Zabulon otišao tajno na rijeku, odbrza i ona u »rezidenciju« svome ocu vračaru i obavijesti ga o svemu. Sebeko, moćni seoski liječnik, skoro je poludio od srdžbe. Odmah pojuri k poglavici. Ali tamo dozna, da je ovaj sporazuman s odlukom svoga sina. Vračar zasnuje sada strašnu osvetu. Kćer pošalje kući, a on pođe naoružan u šumu. Iza duga, brza hodanja dođe tik do misijske postaje Bošoki. Tu se sakrije u grmlje i vrebaše, dok Zabulon i Sebetisa ne dođoše na stazu, što vodi prema rijeci. Njih dvoje čavrljaju nedužno i veselo kao djeca. U to zazuji zrakom nenadana strjelica i pogodi Zabulona, poglavičina sina mjesto Sebetisu, koju je vrač nakanio ubiti. Mlada žena krikne. Objema rukama podupre svoga muža i polaže ga brižno na travu. Strjelica je prošla kroz mišice desne ruke, a vršak se zaustavio na desnoj strani grudiju. Žena ne zdvaja. Brzo izvuče strjelicu i uzme od napola onesviješćena muža njegov nož. Njime zareže duboko u ranu i objema rukama istiskuje crnu, zgrušenu krv. Strjelica je naime bila otrovana. Iza toga otkine rukave svoje haljine i njima podvezuje žile iznad rana. Onesviješćenoga podiže nevjerojatnom snagom i nosi ga prema selu, odakle su došli tako bezbrižno. Već iza dvjesto koračaja susreće volovska kola misionareva. Misionar se upravo zaputio poglavici, da ugovori bračne od-

nose Zabulonove. Brzo silazi s kola i naređuje ženi, da ranjenika položi na rogožinu. Žena sluša, tiho plače i kratko pripovijeda ocu misionaru, što se dogodilo. — »Nitko drugi! On, vrač Sebeko, je to učinio!« viče jadna žena. I misionar to naslućuje, ali je tješi.

Ranjenik dođe opet k svijesti. Misionar ispituje ranu i kao vrstan liječnik upozna, da je strjelica bila umočena u zmijski otrov. Odmah mu uštrcava iz svoje putne apoteke jaki protuotrov i polazi s njima natrag na postaju. Tu mu čisti, izrezuje, ispaljuje i povezuje rane. Osim toga daje Zabulonu jaki napitak, koji ima da spriječi djelovanje otrovne strjelice. Ranjenika smjesti u misijsku bolnicu. To je mala, čista baraka nedaleko crkvice. Kako nema na toj postaji sestara bolničarki, nudi se Sebetisa, da će ona sama dvoriti i njegovati svoga muža...

Jaka i zdrava narav Zabulonova preboli uz liječničku pomoć misionarevu to teško otrovanje za kratko vrijeme. I ta velika nesreća donijela je blagoslov mladim ljudima. Za nekoliko je dana Zabulon toliko prizdravio, da je misionar mogao započeti poukom o krštenju. Na lak i ugodan način iznosi im istine kršćanske vjere. Velikim veseljem promatra odanost i sudjelovanje svojih kahumena. Upravo se čudi, kolikom lakoćom uči oboje.

Isti dan, kad se je dogodila nesreća, ode misionar poglavici i saopći mu sve. Iznese mu i sumnju, koju je izrekla Sebetisa. Pokaže mu i strjelicu, koja je mogla njegovom sinu zadati smrt.

Vladar Sanguo promatraše dugo strjelicu, i tada reče: »Sebetisa ima pravo. To je Sebekova strjelica. Poznam je dobro. Bio sam češće s njim u lovu i sam sam gadao ovom vrstom njegovih strjelica. Za kaznu mora vrač umrijeti!«

Misionar se vruće zauzme za čarobnjaka. Usrdnom molbom uspije mu zadobiti u poglavice pomilovanje za vračara.

Poglavica dade dovesti Sebeka preda se i dovikne mu: »Ti si ubojica, Sebeko! Ti si htio ubiti moga sina!«

Vrač se uprepasti i vidjevši da je otkriven progovori: »Ne Zabulona! Ženu sam htio ubiti. Ona je zavela muža, te je on napustio svoju drugu ženu, moju kćer.«

Poglavica gledaše zamišljeno svoga starog prijatelja. Obuzme ga neki nježni osjećaj — njega — koji je inače bio tako strogi čovjek. Napokon prozbori: »Tvoja kći ne će biti zabačena. Ja ću je uzeti u zaštitu. Neka me ona njeguje u mojim starim danima. A tebe je spasila molba ovoga kršćanskoga misionara, kojega ti mrziš. Idi od mene! Smrt ti je oprošćena, ali ne dolazi mi više na oči!«

Vrač se išulja iz kuće i toga časa ostavi selo i svoje pleme. Nikad ga poslije nije nitko više vidio. Malcizijana dođe u poglavičine dvore. Tu je ostala, dok i nju za kratko vrijeme ne obuze želja, da se dade krstiti.

Ali da se vratimo opet na misijsku postaju. Cvjetnica je pred vratima. Na postaju dolazi preuzvišeni nadbiskup. Krstit će neke katehumene. Velika je to svečanost! Kršćanska mladež prati svog natpastira pjesmom i glazbom u selo. Na postaji ga pozdravljaju učenici, mali pjevači, koje je izvježbao brat Pavao. Sve je iskićeno cvijećem, a dječji se glasići ore upravo svečano. S nadbiskupom je i liječnik Kühl, njegov prijatelj i vladin činovnik. On rado preuzima dužnost kuma kod Zabulonova krštenja i njegove žene.

Na krštenju dobiva Zabulon ime Josip, a Sebetisa Terezija. Iza svetih obreda krštenja obavlja nadbiskup odmah i vjenčanje oboje novokrštenika.

Na riječi dobroga natpastira navru Josipu suze na oči, i on se u tišini zavjetuje, da će biti dobar i vjeran kršćanin. To je ostao sve do danas. Pred neko vrijeme postao je poglavicom. Otac mu je nažalost umro kao poganin. Iza njegove smrti izjaviše mnogi iz njegova plemena da žele postati kršćani. Oni su dosad bili pogani samo iz straha pred starim poglavicom. A poglavica Josip želi, da se oni krste ove godine na Cvjetnicu.

PUKAPUKA. — APIA, Zap. Samoa.

Pukapuka je jedan od mnogobrojnih otočića južnoga Tihog Oceana. Tu je crkva još u kolijevci. No povijest njezina začetka na tom otoku toliko je zanimiva, da zaslužuje da je osvježimo.

Godine 1913. sagrađen je na Samou dom za gubavce i predan ss. misionarkama. Jedan od prvih bolesnika bio je neki mladić iz Pukapuke, koji si je kao radnik na Samou navukao tu tešku bolest. Milosrdna ljubav sestara u koloniji gubavaca dirnula je mladoga otočanina u dno duše, pa je zamolio da ga pouče u vjeri, koja svoje članove potiče na tolike žrtve. Poslije temeljite pouke primio je sv. Krst i dobio ime Patrik. Vrlo je rado čitao nabožne knjige i pristupao k sv. sakramentima, kadgod je misionar posjetio zavod. — Uza to je Patrik bio u stalnoj pismenoj vezi sa svojima u Pukapuki. Pripovijedao je roditeljima o svemu, što je ovdje otkrio, o dobroti sestara, koje se majčinskom ljubavlju zauzimaju za siromašne gubavce, o njihovom uzornom životu, pobožnosti i posjetima misionara.

Narod na Pukapuki nije osim protestanskih kleveta gotovo ni čuo za katoličku vjeru, pa tako i Patrikovi roditelji. Otac je Patrikov vršio kao protestant u svojoj crkvi službu đakona, pa je smio narodu propovijedati. I gle! Od nekoga je vremena u svoje propovijedi uplitao ono, što mu je sin pisao. Neki su bili odmah protiv toga i zahtijevali, da ili promijeni način propovijedanja ili se odreče službe.

»Svejedno mi je, bilo da propovijedam ili ne. Samo naglašujem svoje uvjerenje, da je to prava vjera i od danas da se priznajem katolikom,« odvrati starac, a za njim se povede i čitava njegova obitelj ili bolje čitavo pleme od 70 osoba. — Međutim je na Pukapuku došao neki trgovac — katolik. U njemu su obraćenici našli uporište u kušnjama, što su ih snalazile sa strane ostaloga puka. Žena toga trgovca uzgojena u katoličkoj školi na Samou, poučavala je narod u katoličkoj vjeri i krstila mnogo djece.

Pred smrt pozvao je stari poglavica Ura sve članove svoje razgranjene obitelji, da im objasni svoju posljednju želju, da svi postanu katolici.

Oni smjesta zamole mons. Kastania, prefekta otočja Cook, da im pošalje misionara. No kako je to zbog prevelike udaljenosti i nedostataka sredstava bilo nemoguće, našao se drugi izlaz. Obraćenici su na biskupov prijedlog poslali u katehističku školu na Samou dva mlada čovjeka. Poslije priprave primili su oni sv. Krst, a onda su iza određenoga roka kušnje pošli Petar i Pavao, kako su se sad zvali, na nauke. Bilo je to prije tri godine.

Pavao je bio darovitiji i mnogo je obećavao. No našim prijateljima, koji su došli iz blažih krajeva, nije prijala klima na Samou sa neprestanim oštrim promjenama i kišama. Siromašni je Pavao navukao upalu pluća i umro, a i Petar je neko vrijeme

lebdio između života i smrti. On se konačno ipak odrvao i sada se kao katehista vraća u Pukapuku.

Naskoro će on progovoriti svome narodu o svemu lijepome i dobrome, što je proživio na Samou, i uvesti ga u spasonosne istine i pripraviti na sv. Krst.

Dosada nije tu naseobinu posjetio još nijedan svećenik, jer je veza sa »Raroto tongom«, gdje stoluje glavar misije, vrlo loša. — No Petar će preuzeti duhovno vodstvo toga maloga stada sve dotle, dok na tlo Pukapuke ne stupi apostol Gospodnji. (F)

A DA JE TO TVOJA MAJKA?

Jedna dobra starica, kako pripovijeda sestra misionarka iz Ugande, već je dulje vremena uzalud nastojala da prouči katekizam, pa zamoli ganutljivim riječima za sv. krst. Pripuštena je k ispitu i sam joj je preuzvišeni stavljao pitanja:

»Možeš li mi reći, što je krst?«

»Krst je voda, koja čisti dušu!«

»Što je sv. Pričest?«

»To je dragi Bog, kojega jedemo!«

»Što je sakramenat sv. pokore?«

»To su grijesi, što odlaze!«

»Ali, draga ženo, ti zbilja ne znaš ništa vjeronauka!«

»Razumijem ili ne, to ja ne znam — u tome si ti sudac. Stara sam i moja je glava pretvrda za učenje. Znam samo jedno, da je najveća čežnja moga srca, da postanem dijete velikoga Boga, kojemu se ti klanjaš, a koji je i mene stvorio. — Reci mi, da tvoja majka kleči ovako pred tobom i moli za sv. krštenje — bi li je ti mogao odbiti?«

Jednostavne i srdačne riječi te starice iznijele su pobjedu, pa je sada jedno sretno biće pod suncem više.

RJEŠENJE NAGRADNE REBUSNE KRIŽALJKE

u Misijskom Kalendaru za god. 1936.

VODORAVNO: 1. Kalkuta 3. Malo 4. Kaldrma 5. Vila 6. Mamoni 8. Kafa 11. Tokio 13. Lola 15. Tapetari 16. Radino 18. Tananarivo.

OKOMITO: 1. Kaldrma 2. Kumamoto 3. Malaka 7. Nikita 9. Fakiri 10. Kolorado 11a. Kita 12. Opeklina 14. Ladi 17. Nota.

NAGRADE PRIMAJU SLIJEDEĆI:

1. **Štromar Milivoj, Zagreb, Jakićeva 34. (Nalivpero).**
2. **Holjevac Tomislav, Vukovar, Frankopanska 11. (Uljenu sliku).**
3. **Plut Ivka, Vukovina p. Novo Čiče (Lijepu staklenu kasetu).**
4. **Krsnik Nenad, Varaždin, Jagićeva 10. (Ukusno uvezanu pjesm. »Magnifikat«).**
5. **Belajić Vladimir, Zagreb, Bolnica Mil. Ss. (Kalendar Runolist).**

RJEŠENJE ZAGONETKE

u Misijskom Kalendaru 1936. na str. 35.

Rješenje jest nemoguće.

Ali svaki može iz toga crpsti korisnu nauku: Što koristi čovjeku, ako sav svijet zadobije, a dušu svoju upropasti!

Gradiš kuće i palače od zemaljske prašine, a ne pomišljaš, da imade na svijetu preko 1000 milijuna nekrštenih duša, od kojih vrijedi svaka više nego cijeli svijet! I kad bi žrtvovao samo malenkost, spasio bi takovu dušu, koja bi ti kroz cijelu vječnost bila više nego da posjeduješ sve blago ove zemlje! Misli na to i nastoj za vječnost spasiti bar jednu dušu!

Osijek: Vanredno uspjela misijska predstava »Čandra«.

I OPET »STOJA«!

Prijatelji malog Isusa i misija, djeca četvrtog razreda nar. šk. ss. milosrdnica u Derventi šalju malom Isusu kao božićni dar 100 din. za otkup crnice Nade. To su isti Mali Misionari, koji su svršetkom šk. godine sabrali 100 din. za pokrštenje crnca Josipa-Jurja. I kroz ova četiri mjeseca škole donosili su s veseljem po 25 ili 50 para. Osobito je natjecanje bilo pred Božić, da se dopuni »stoja«. Mali Ivica V. je dao odmah svih 10 din., koje je taj dan dobio od kume, a Nadica Ištaković, koja je ujedno od sviju najviše pridonijela, do-

punila je »stoju«. — Zadnji su se školski dan razišli s veseljem, jer su osjećali radost, što su svojim žrtvicama, koje revno bilježe na »Zlatne listiće«, i svojom »stojom«, tako lijepim darom, obdarili malog Božića.

Dragi mali Misionari i Misionarke, od srca Vam hvala! Neka Vas blagoslovi dragi Isus! — Urednik.

DAR PRVOPRIČESNICE.

ON

Mala Ljubica ne može već dugo da spava. Bdije. Čeka svoga Spasitelja, koga će za par sati prvi puta primiti u svoje srce. Čini joj se, da je ova noć dulja nego svi dani njezina života. Ta već se nekoliko puta probudila. A tada je svaki puta našla nešto novo, što će sutra od Isusa moliti. Sad da još jednom sve ponovi. Dakle molit će Isusa: prije svega da se tata ispovjedi. Onda da mamica bude uvijek zdrava. Da misionare ne ujede zmija i da misionari dobiju od dobrih ljudi novaca, koliko im treba. Da braco dobro uči i da postane misionar, kad poodraste. Molit će za svoju časnu sestru, za svoje drugarice; za bolesnu Dragicu napose.

Tako je mala Ljubica skupljala u svojoj maloj glavici molbe i ljude, koje će na dan svoje prve Pričesti osobito toplo preporučiti Isusu. Najednom joj se lica jače zažare. Nedužne se očice čvršće zatvore. Mala se Ljubica zastidi. U svom malom srcu osjeti neku bol. Ta ona evo misli samo na to, što će od Isusa tražiti. Sad se pojavi u čistoj toj duši pitanje: »A što ću ja dati Isusu?« Na to je ona zaboravila. Glavicom joj sinu misao: časna sestra je rekla, da će sutra sve prvopričesnice darovati Isusu svoja srca.

»Da. To će učiniti sve moje drugarice, ali ja bih htjela dati Isusu još nešto, što mu druge ne će dati«, nastavljala je mala dalje. A što da mu dade? Sjetila se. Časna sestra je rekla, da Isus najvoli duše. Osobito one duše pogana, koje mu dovedu misionari. Te su duše kao izgubljene ovčice, koje Isus traži. On se veseli kad ih nađe. I mala će Ljubica sutra razveseliti Isusa. Darovat će mu jednu izgubljenu ovčicu. — I njezino malo srdašce burno zakuca. Sretna je. S osobitom zahvalnošću pomišlja na svoju dobru kumu. Ona joj je pred nekoliko dana dala 100 dinara za rođendan. Novac je spremila mama kao prvi Ljubičin prilog za bracin fotografski aparat. Braco naime već dugo želi taj aparat. Ljubica je najpripravnija, da mu ga svojom uštednjom priskrbi. Ta braco će biti misionar, a fotografski mu aparat onda treba. I ta je njezina dječja filozofija potakla, da ispuni braci želju. Ali sada se evo predomislila. Učinit će nešto drugo. Isusa treba najprije razveseliti. Za onih 100 dinara otkupit će u Bošontiju jedno poganče. Darovat će ga Isusu na dan svoje prve Pričesti. A Isusa će onda moliti još ne-

što: da opet dobije novaca za bracin aparat. Isus će joj pomoći. Ta braco će biti misionar, a Isus voli misionare. Oni mu pomažu tražiti izgubljene ovčice.

U tim je mislima zateklo Ljubicu jutro. Divno majsko jutro. Puno plavetila i svježine. Puno sunca i vedrine. Prava slika čiste, djetinje duše.

Kad je majka došla da probudi malu Ljubicu, ova je čvrsto zagrli i poviče veselo: »Mamice, da znaš, kako će se Isus danas veseliti! Ja ću ga razveseliti.«

Iza toga ispriča majci oduševljeno svoje noćašnje misli i osnove. Majci je sjala u oku suza radosnica. A topli cjelov majčinih usana bio je znak njezine sreće i odobravanja.

Još isto jutro odnijela je mala Ljubica svojih 100 dinara časnoj sestri, da ih ona pošalje velečasnom ocu misionaru.

I Ljubica je presretna pošla po prvi puta k svome Isusu, da mu otvori svu svoju bijelu dušu.

NJEZINA CRNA SEKA.

Idica Žukina polazi III. razred osnovne škole. Misije su joj toliko mile, da ona misli uvijek na njih, kadgod treba prikazati kakovu žrtvicu, baš kao prava mala misionarka. Često su najteže žrtvice, kad se ima dinar, dva za bombone i čokoladu. No Idica je baš ove žrtvice rado tražila i bacala u svoju »šparkasu« dinar za dinarom. Tjedni su prolazili, žrtvica je bilo mnogo, tko bi ih izbrojio! Došao je dan, kad se je imala otvoriti »šparkasa«. — I gle čuda! Ni sama Idica se nije od veselja u prvi čas snašla, jer je iz »šparkase« izletilo stotinu dinara! — »Hvala Bogu!« usklikne ona. »Sad ću imati malu crnu seku!«

Idičina mama dijelila je s njom tu veliku radost. Ali koje ime da nadjene svojoj dragoj, crnoj seki? Uzela je litanije svih svetih i tražila. Najednom radosno klikne: »Moja će se seka zvati Arkanđela!«

Ovu smo njezinu želju i dar poslali našim misionarima u Bengaliju, i za par mjeseci dobit će Idica vijest, tko je ta njezina crna seka i gdje živi.

Slav. Požega: O kako se tu marljivo radi za misijski bazar u Zagrebu.

S IZLETA.

Vlak je stao. Mi smo se iskrcali. Sad je trebalo ići još dobar komad puta. Pred stanicom su stajali mnogi automobili. Mogli smo se poslužiti s njima. Neke su izletnice to i učinile. Nama je Amerikankama najveća žrtva ići pješice. Ali mi smo se ovaj puta odlučile na žrtvu. Išle smo pješice. Ispred nas i iza nas jurili su cijeli nizovi automobila, ali mi smo nizali žrtvice svojih koraka. Bila je neopisiva ljetna žega. Sunce je nemilosrdno peklo. No mi smo išle veselo i vedro. Uživale smo u pomisli, da ćemo i mi učiniti nešto za naše misionare u Bengaliji. Čitali smo naime u Katoličkim misijama, kako male misionarke u Jugoslaviji mole i žrtvuju za našu misiju u Bengaliji. Mi ne ćemo da zaostanemo za njima. Počele smo i mi skupljati žrtvice za naše misionare. Izabrali smo eto najtežu žrtvu, ići pješice po suncu, vrućini i prašini. Učinile smo to iz ljubavi prema Majci Božjoj i njezinu Sinu... Da nam put brže prođe, pjevale smo i molile u čast Majci Božjoj. Od žrtvica smo plele Bl. Djevici Mariji vijenac. Među ruže žrtvice umetali smo dragulje s našeg čela. Natjecale smo se u velikodušnosti. Neke su izletnice pokupile prtljagu svojih drugarica i radosno je nosile. Nismo im je mogle oteti. Sve je to bilo za misije. Prikazale smo za njih svaki korak i svaku kapljicu znoja. U duhu smo se združile s našim misionarima u Bengaliji. Istina, mi smo sada u novoj domovini, ali mi ipak volimo sve tamo kod Vas i nazivamo to svojim. I mi želimo da pomažemo naše misionare u Bengaliji. U pomoć njima poslale smo 7 dolara. Uštedjeli smo ih na izletu idući pješice za misije i uskraćujući si neke poslastice.

Male misionarke Amerikanke u Kanzas City

Mali misionar Ervin Gros, koji neumornom revnošću radi za Bengalsku misiju.

NIJE SVE ISTO!

Drugo je **»Misijska Pisarna«,**
a drugo je **»Družba sv. Petra Klavera«,**
drugo je opet **»Uredništvo Katoličkih Misija«.**

I. **MISIJSKA PISARNA,** Zagreb, Palmotićeva 31. II. kat.

Brine se za papinska misijska djela (društva) i to za »Društvo Širenje Vjere« (D.Š.V.), »Djelo sv. Petra Apostola« za urođenički kler i »Unio Cleri Missionaria«.

Vodi preč. g. A. Wolf.

Izdaje jedamput godišnje list »Misionar«. Za koje vrijeme počet će izdavati »Misijsku Knjižnicu«.

II. **DRUŽBA SV. PETRA KLAVERA,** Zagreb, Draškovićeva 12.

Brine se isključivo za Afriku.

Vode članice Družbe sv. Petra Klavera.

Izdavaju »Jeku iz Afrike«, »Crnče« i »Misijski Kalendar sv. Petra Klavera«.

III. **»UREDNIŠTVO KATOLIČKIH MISIJA«,** Zagreb I/147, Palmotićeva 33.

Brine se za sve misije svijeta, ali u prvom redu za naše misije u Bengaliji, gdje rade Isusovci iz naše domovine.

Vodi urednik »Katoličkih Misija«: A. Vizjak D. I.

Izdaje »Katoličke Misije«, »Misijski Kalendar« i »Misijsku Biblioteku«.

Pod Uredništvo »Katoličkih Misija« spada još:

»MISIJSKA CENTRALA«, Zagreb, Palmotićeva 31. ili 33. Brine se, da se opskrbi misionare s potrebnim stvarima.

»MISIJSKI MUZEJ«, Zagreb, Palmotićeva 31. II. kat. U pet velikih soba izložene su stvari iz misijskih krajeva, koje nam predočuju život i običaje misijskih naroda. U muzeju se održava svake godine o Uskrsu i Božiću **misijska izložba-bazar.**

»LIGA MALIH MISIONARA« je molitveno udruženje za Bengaliju. Upute, upisnice i Zlatne listiće šaljemo besplatno.

»UPRAVA KATOLIČKIH MISIJA« razašilje časopis »Katoličke Misije« i »Misijski Kalendar«. Zagreb I/147., Palmotićeva 31.

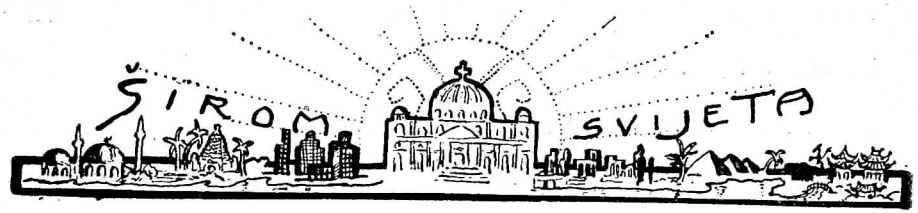

MEĐU JAPANCIMA, KOJI TRAŽE BISERJE — MELBOURNE, AUSTRALIJA.

Na stotine mladih Japanaca bavi se veći dio godine teškim i opasnim radom, traže biserne školjke iz koralnog mora između sjeveroistočne Australije i jugoistočne Nove Guineje. Za vrijeme monsuna imadu praznike. Tada si popravljaju čamce. U to vrijeme dolazi do posebnog izražaja vjerski smisao, koji ne manjka ni tim ljudima otvrdnulim u prirodnim silama. Na otočiću Thursday (Četvrtak) je središte tog odmaranja. Neki od ovih idu svake večeri k misionarima Srca Isusova, da kod njih nauče engleski. Mnogi od tih prisustvuju sv. Misi i blagoslovu, premda nijesu kršteni. Drugi su opet izrazili želju da postanu katolici, dok su neki iza savjesne priprave već postigli svoj cilj. — Prije nekoliko već godina osnovali su japanski katolici sami jedan katolički omladinski savez i sami si stvorili pravila.

Dva, tri katolika rade s velikim uspjehom na apostolskom polju među svojim sunarodnjacima. Nove došljake dovode k misionaru i u društvo, a to znači pokazati im put do Crkve, da i oni postanu lučonoše među svojim brojnim suplemenjacima. F.

ZNAČAJNI OBRED U JAPANU.

»Japan Times« iznosi u svojim zadnjim lipanjskim brojevima, kako jedna šintoistička općina časti duhove starih iznošenih šešira. Na svečanost se dovuče na stotine pustenih i slamnatih šešira.

»Dostojno je, da se tim šeširnim duhovima iskazuje počast, ta oni su u boljim vremenima ipak značili neku osobnost,« mislio je neki trgovac šešira. »A kad šeširi ne bi ostarili i iznosili se, te tako poticali na novo stvaranje, od čega bismo mi onda živjeli?«

Slično su imala školska djeca u Toki-u budistički obred za stare, razbijene lutke. U školskom bi se dvorištu uredio oltar, na koji su se stavljale lutke, kojima su se djeca kroz godine igrala. Tim lutkama u počast stavljale se na žrtvenik kitice cvijeća i vijenci. (F)

NOVI NAČIN KATOLIČKE PROPAGANDE U KINI. — PEKING.

Društvo za katoličku propagandu u Weihaivei sastoji od govornika i glazbenika. Ovi putuju od mjesta do mjesta i drže predavanja o katoličkoj vjeri i moralu, a uza to dijele narodu katoličku štampu. Nedavno je to društvo završilo u istočnom Šantungu svoja putovanja. To je poduzeće osnovao kineski svjetovni svećenik Liu iz Weihaivei-a.

Na prvom putovanju posjetilo je društvo 28 mjesta i primljeno je u crkvu preko 30 osoba, a ostali se pripravljaju na krštenje.

Od velikoga je značenja moralni uspjeh i ugled, što ga je stekla katolička crkva na taj način. (F)

BORBA PROTIV MALIH NOGU. — PEKING.

Načelnik Pekinga pokrenuo je borbu protiv barbarskoga običaja, da se djevojčicama stišću nožni prsti, u svrhu da se održe malene noge. Roditelji, koji na taj način osakaćuju noge svoga djeteta, podvrgnuti su novčanoj kazni. Te mjere nijesu sada prvi puta poduzete, no običaj je tako ukorijenjen, da je upravo potrebno, da se protiv njega stalno radi.

Ovdje valja spomenuti, da su katolički misionari bili prvi, koji su se protivili tome barbarskom običaju, a među njima osobito mons. Daguin, lazarista u apostolskom vikarijatu Siwantze u Mongoliji. On je već 1850. godine

objelodanio za kršćane »Upute protiv malih nogu«, te u njoj razložio, da taj običaj ne samo naružuje djelo Stvoritelja, već povlači za sobom vrlo teške posljedice i za tijelo i za dušu. Misionari su poslušali savjet svoga biskupa, pa je nekoliko godina kasnije mogao o. Bray, apost. vikar Kiangsia, ustvrditi, da je mons. Daguin, koji je prvi podigao glas protiv toga običaja, učinio narodu veliku, neizmjernu uslugu, koja se ne može dosta procjeniti i čiji se plodovi još sada uživaju. (F)

»MAN - MO O-MI-TO-FO«

Riječi su to, kojim se pozdravljaju sljedbenici Budhe. U prijevodu te riječi glase: »Amitabha, k tebi se utječem.« Taj pozdrav diže svakoga budistu u nebeske visine. Ali tim se riječima zanose danas i neki kulturni Evropljani. Prije 3 godine donijela je štampa vijest da Mađar, Lincoln Ljubić, član engleske Donje kuće, strah i trepet svih političara, putuje u Kinu, da tamo pređe na budizam.

Iza kratkoga vremena vratio se u žutoj halji u Evropu, da širi tu nauku budizam. U rujnu god. 1933. otputovao je opet na Istok. S njime je otišlo i 12 njegovih učenika (2 Belgijanca, 2 Nijemca, 6 Francuza, 1 Talijan i 1 Litvanac). Odsjeli su u Nanhingu i to u najznamenitijem budističkom samostanu. Tu su se strogim postom i oštrom pokorom pripravljali na tako zvano »posvećenje«. Ta je priprava sredstvo, da postignu stanje potpune »praznoće«. Tada istom mogu spoznati savršenoga Budhu. Prvi stupanj toga »posvećenja« primili su Evropljani 26. studenog 1933. Bila im je potpuno ostrižena kosa, dobili su prosjačku haljinu, posudicu za milostinju i ćilim, na kojem mole. Od toga časa postaje budista za svijet potpuno mrtav. Hrani se samo biljem. Za par dana položili su neku vrstu zavjeta, a zatim su im užarenim voskom utisnuli u čelo neizbrisivi pečat pravih budista. Dobili su i posebna imena. Tim su činom postali sposobni da šire Budinu nauku. Lincoln je izjavio, da namjerava osnovati u Francuskoj prvi budistički samostan. Kinezi se u Nanhing-u ne mogu načuditi tim Evropljanima. Ne razumiju taj pothvat. Još ga manje razumijemo mi, katolici. Ako su to učinili, da nađu mir duše, onda su zaista vrijedni najdubljeg sažaljenja, jer ne razlikuju Svijetlo od tame. Živjeli su u Svijetlu, a otvorenih su se očiju dali odvesti u potpunu tamu. Iz vedroga carstva djece Božje prešli su u hladni i mrki kraj zdvojnih budista. — O Bože, sačuvaj nam zdrave oči i zdravu pamet!

UTJEHA NOVOGA MANDARINA.

U studenom izvodili su isusovački đaci u Sienheienu neku pretstavu iz doba prvih kršćanskih vremena. Izvodili su je za katehumene i ostale pogane. Nazočan je bio i novi mandarin, poganin. Iza pretstave progovori on nekoliko snažnih riječi: »Naša zemlja treba ljude, koji znaju, što je pravednost i koji imadu snage da rade, kako pravednost traži. Ima ljudi, koji ne poznaju pravednosti, a ima ih i takvih, koji je poznaju, ali se ne mogu odlučiti da prema toj spoznaji rade. Ta se snaga postizava vjerom. Kolikogod sam se prije bojao svoje nove zadaće, toliko sam sad miran i utješen, jer vidim da ovdje žive mnogi kršćani!

SA TIBETANSKE GRANICE. — TATSIENLU, TIBET.

Redovnici sa Vel. sv. Bernarda dobili su od provincijske vlade u Yunnanu na vrlo laskav način dozvolu, da urede svoj gostinjac na klancu između riječnih dolina Salve. Sa gradnjom će se započeti u najskorije vrijeme.

Tibetska kršćanska općina Yerkalo, koja se nalazi na prelazu Kine i Tibeta, bojala se stoga za svoj opstanak. Na sreću je vlada u Lhassi dala mjesnim vlastima nalog, da ne mijenjaju prijašnjega uređenja.

Svećenici vanjskih pariških misija, što stoje ovdje u osamljenim postajama, doživjeli su 14. jula 1935. veliku utjehu i radost: Toga su dana posvećena ovdje tri urođena svećenika. — Svete je obrede obavio usprkos svojih 85 godina još uvijek svježi biskup Giraudeau.

Time je broj urođenih svećenika u vikarijatu Tatsienlu narasao na šestoricu. (F)

TRINAEST MILIJUNA CRNACA U SJEDINJENIM DRŽAVAMA.

U »Internacionalnoj reviji« od kolovoza 1935. izdana je statistika, prema kojoj živi u Sjedinjenim Državama oko 13 milijuna crnaca. Drži se, da je 5 milijuna protestanata, 250.000 katolika, a ostalih 7,750.000 ne pripada ni jednoj crkvi.

U katoličkim misijama među crncima Sjedinjenih Država djeluje 300 svećenika i 1100 sestara, a imadu za svoje crnačke katolike 210 crkava i 205 škola. Broj crnih učenika u katoličkim školama dosiže 35.092.

Najviše crnaca živi u New-yorku i to 327.726 — zatim u Chicagu 233.000, u Philadelphiji 219.000 i u Washingtonu 132.068. (F)

100.000 KRŠĆANA U TRI GODINE. — URUNDI, BELGIJSKI KONGO.

Zaista je vrijedno spomenuti čudesni napredak, koji u tim krajevima bilježe »Bijeli oci« kroz zadnje tri godine.

Vikarijat, koji je 1932. godine imao 78.026 katolika, brojio je 1933. god. 107.000, a 1934. god. 140.218 kršćana. — Zadnja statistika od 1935. godine bilježi 176.076 katolika, a to znači, da je u posljednje tri godine bio prirast katolika za 100.000. Sa brojem obraćenja napreduje i duhovni život novih kršćana. Jedina je teškoća u tome, što su misionari, čiji je broj narasao od 42 na 60, upravo preopterećeni.

Stanje je katolicizma ovdje tako učvršćeno, da se može mirno odbiti navala protestanata, koji su se dosada prvi puta iza rata opet pojavili. Njih finansira londonska »Church Mission Society«, koja im šalje i liječnike. Protestantima se kao šarena pratnja priključuju amerikanski »Quäkeri« i danski i švedski adventisti i baptisti. (F)

DJEČJA SV. PRIČEST. — ANAND, AHMEDABAD, INDIJA.

Šesnaest pače i dvadesetčetiri kilometra morala su djeca pješačiti, da dođu na misijsku postaju na zajedničku sv. Pričest, te tako po želji sv. Oca zahvale Bogu, što je prije dvadesetpet godina izašao dekret o ranoj sv. Pričesti djece (»Quam singulari«). A kad se toga dana pitalo mališe od 8 godina, kako su uz ružno vrijeme mogli prevaliti toliki put, odgovorili su: »Sveti Otac to želi!« U jutro u 5 sati čuli se već njihovi srebrni glasići. 313 išlo ih je kod prve svete Mise na sv. Pričest. Međutim su stigla i druga djeca pjevajući pod lepršajućim zastavicama. Kod svečane svete Mise nije mogla crkva obuhvatiti prisutne mase djece. Svečanost pred Majkom Božjom u velikoj dvorani bila je jednostavna, ali ganutljiva. (F)

ZAŠTITA OD MRAVI. — Kengtung, Burma.

Ti mali zaposleni insekti prodiru svuda. Niti bočice sa misnim vinom nijesu od njih sigurne, jer si oštrim zubima prokrče put kroz čepove i tako postizavaju svoj cilj.

Tome se nastojalo na razne načine doskočiti, pa su se na pr. noge pokućtva stavljale u petrolej ili ih se stavilo da stoje u vodi. Međutim je sad slučajno pronađeno vrlo uspješno sredstvo protiv tih »glodavaca«. — Noge pokućtva valja okružiti debelom naslagom obične krede, koju te životinje ne mogu prijeći. (F)

Urednik: A. Vizjak D. I.

Izdavač i vlasnik: Kolegij Družbe Isusove u Zagrebu. — A. Altirević D. I.

Tiskara »Glasnika Srca Isusova« — A. Altirević D. I.

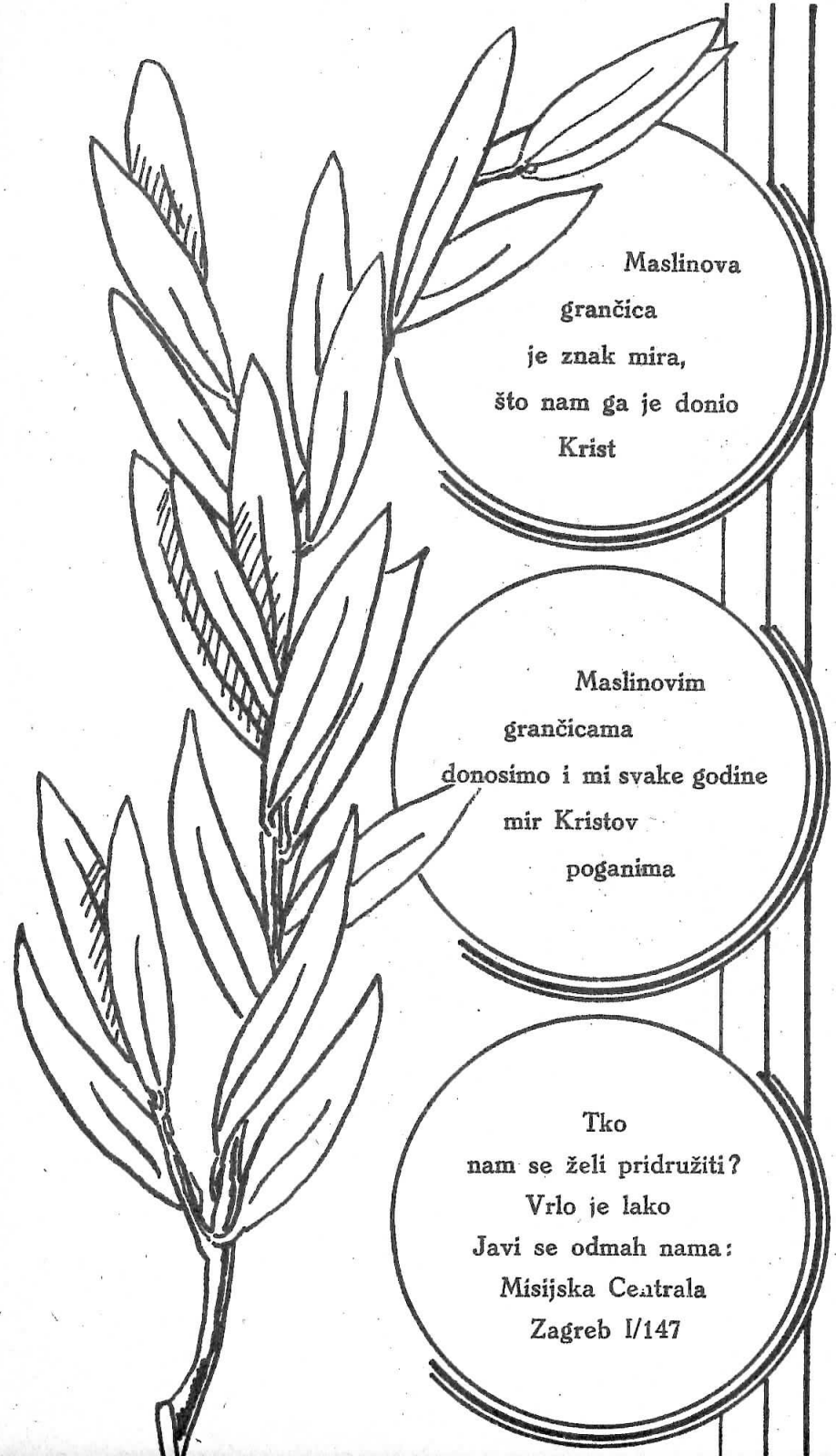

Bošonti. Kad bi vi samo znali, kako je slatka šećerna trska!